

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 27.09.1968, sp. zn. 2 Cz 26/68, ECLI:CZ:NS:1968:2.CZ.26.1968.1

Číslo: 27/1969

Právní věta: Slova "práva vzniknuté pri plnení jej úloh" v ustanovení § 87 písm. d) o.s.p. možno vyložit len tak, že ide o práva, ktoré vznikli pri plnení úloh žalujúcej organizácie a ktoré nabodudla žalujúca organizácia odvodeným spôsobom.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 27.09.1968

Spisová značka: 2 Cz 26/68

Číslo rozhodnutí: 27

Číslo sešitu: 3-4

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Řízení před soudem

Předpisy: 99/1963 Sb. § 87

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 27

Slova „práva vzniknuté pri plnení jej úloh“ v ustanovení § 87 písm. d) o. s. p. možno vyložit len tak, že ide o práva, ktoré vznikli pri plnení úloh žalujúcej organizácie, nie tiež o práva, ktoré vznikli pri plnení úloh inej organizácie a ktoré nadobudla žalujúca organizácia odvodeným spôsobom.

(Rozhodnutie Najvyššieho súdu z 27. 9. 1968, [2 Cz 26/68](#).)

Čechofracht, podnik pre námornú dopravu a medzinárodné zasielateľstvo, podal na Obvodnom súde pre Prahu 1 návrh na začatie konania v spore z medzinárodnej prepravnej zmluvy proti ČSD – Kontrole medzinárodných železničných prepráv so sídlom v Košiciach. Obvodný súd pre Prahu 1 vyslovil svoju nepríslušnosť na prejednanie tejto veci. Na odôvodnenie svojho postupu uviedol, že ide o uplatnenie pohľadávky, ktorá nevznikla žalobcovi pri plnení jeho úloh, takže nie je daná možnosť voľby súdu v zmysle § 87 písm. d) o. s. p.; na prejednanie veci je preto príslušný súd účastníka, proti ktorému návrh smeruje (§ 84 o. s. p.). Okresný súd v Košiciach, ktorého bola vec postúpená, nesúhlasil s jej postúpením a predložil ju podľa § 105 ods. 3 o. s. p. Krajskému súde v Košiciach, ktorý uznesením z 26. 4. 1967 vyslovil, že je nesúhlas Okresného súdu v Košiciach s postúpením veci dôvodný. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že s ohľadom na bezvýslednosť podanej reklamácie mohol žalobca podať žalobu tiež na súde v mieste svojho sídla, pretože tu ide – podľa

názoru krajského soudu – o uplatnění práva vzniknutého při plnění jeho úloh v zmysle § 87 písm. d) o. s. p.

Najvyšší soud rozhodol o sťažnosti pre porušenie zákona podanej predsedom Najvyššieho soudu, že uznesením krajského soudu bol porušený zákon a toto uznesenie zrušil.

Z odôvodnenia:

Na konanie je, ak nie je stanovené inak, príslušný (§ 84 o. s. p.) všeobecný soud účastníka, proti ktorému návrh smeruje (odporca). Okrem všeobecného soudu odporcu je na konanie príslušný (§ 87 písm. d) o. s. p.) tiež soud, v ktorého obvode je sídlo československej socialistickej organizácie, ak táto organizácia uplatňuje práva vzniknuté pri plnení jej úloh, pokiaľ nejde o práva z pracovného pomeru. Pretože toto ustanovenie je výnimkou zo všeobecne platnej zásady o miestnej príslušnosti, nutno ho vykladať obmedzujúcim spôsobom. Nemožno preto slová „práva vzniknuté pri plnení jej úloh“ vyložiť inak, ako že ide o práva, ktoré vznikli pri plnení úloh organizácie, ktorá ich žalobu uplatňuje, a nie tiež o práva, vzniknuté pri plnení úloh inej organizácie a nadobudnuté žalujúcou organizáciou odvodeným spôsobom.

Žalobca opiera žalobný nárok v podstate o tvrdenie, že došlo k porušeniu medzinárodnej prepravnej zmluvy, ktorej účastníkom žalobca nebol, tým, že nebola dodržaná dodacia lehota a že tým vznikol príjemcovi zásielky nárok na zaplatenie náhradu za prekročenie dodacej lehoty. Tento nárok postúpil príjemca zásielky podľa žalobného tvrdenia žalobcovi.

Je teda predmetom konania právo, ktoré malo vzniknúť účastníkovi medzinárodnej prepravnej zmluvy porušením zmluvných povinností. Pretože žalobca nebol podľa obsahu žaloby účastníkom tejto zmluvy, nevzniklo mu toto právo pri plnení jeho úloh. Jeho oprávnenie k uplatneniu tohto práva je podľa žalobného tvrdenia založené len na tom, že právo, ktoré už vzniklo inému subjektu, mu bolo postúpené. Neuplatňuje teda v tomto konaní žalobca práva vzniknuté pri plnení jeho úloh (§ 87 písm. d) o. s. p.), takže použitie tohto ustanovenia neprichádza do úvahy; nemohol preto podať žalobu na soude, v ktorého obvode má svoje sídlo.

Ak krajský soud vychádzal z iného právneho názoru, porušil zákon v ustanovení § 87 písm. d) o. s. p.

Právny názor Najvyššieho soudu, týkajúci sa len výkladu ustanovenia § 87 písm. d) o. s. p., nezbavuje, pravda, miesto príslušný soud povinnosti skúmať aj ďalšie podmienky konania v zmysle § 103 a 104 o. s. p.